

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie, drukiem garnont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Z. Dodatkami kosztuje w pr- numeracie: bez po-
czt: kw. rtalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z. poczt.: kw. rtalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DZIENNIKIEM URZĘDOWYM i PRYWATNYM wynosi
od 1. lipca do 30. września 1863.

dla miejscowych : : : : 4 zł. } waluty austr.
dla zamiejscowych z przesyłką pocztową : : : : 5 zł. }

Przesyłki (*franco*) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr 317.

Cześć urzędowa.

Gmina *Zyrawka* w obwodzie lwowskim obowiązała się dla polepszenia dotacyi nauczyciela przy miejscowej szkole parafialnej dodawać jeszcze rocznie 20 mierzyc twardego zboża i 10 mierzyc kartofli.

Ze względu na to podwyższenie dotacyi nauczyciela w *Zyrawce* postanowiło c. k. galicyjskie Namiestnictwo wynieść tamtejszą szkołę parafialną do rzędu szkół trywialnych i wyraża gminie *Zyrawki* za okazaną tym dodatkiem troskliwość o poparcie oświaty lađu zasłużone uznanie.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 18. czerwca.

Dziś w południe zagaja Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę *Karol Ludwik* Bada państwa w zastępstwie Najjaś. Pana. Spodziewamy się, że treść mowy od tronu otrzymamy zaraz po dopełnieniu tej ceremonii w drodze telegraficznej; wszelako w najlepszym nawet razie może ona dojść nas dopiero wtedy, gdy już kolumny dziennika będą zamknięte, i przeto będziemy mogli podać ją dopiero w jutrzejszym dzienniku.]

Najwyższem postanowieniem z 11. b. m. raczył Najjaś. Pan sankcyonować znowu kilka uchwał sejmów krajowych w *Nizszej i Wyższej Austrii* i w *Czechach*.

Korespondencye z Węgier do rozmaitych dzienników wiedeńskich skreślają bardzo smutny obraz niedostatku a nawet głodu w niektórych okolicach kraju. Tak w kilku miejscach komitatu biharskiego opuszczają włościanie swoje domy, zamurując drzwi i okna, zabierają bydło i wynoszą się do szczęśliwszych okolic szukać roboty i pożywienia. Do powiększenia tej niedoli przyczynia się też wielce obawa niepomyślnych w tym roku zbiorów i brak paszy dla bydła, które i tak już w ostatnich dwóch latach bardzo mocno zarzą dziesiątkowane zostało. *Jener. Koresp.* dowiaduje się jednak, że w król. węgierskiej kancelaryi nadwornej toczą się już komisyjne obrady nad środkami, któremi możnaby zapobiedz dalszemu nieszczęściu.

Warszawski *Dziennik Pow.* z 15. b. m. podaje na samem czele długi buletyn urzędowy wojennego naczelnika oddziału radomskiego o potyczkach stoczonych z oddziałem Czachowskiego od 9. do 12. czerwca. Nie mogąc podać w całości tego buletynu dla braku miejsca, przytaczamy tylko treść jego z zakomunikowanej w Wiedniu depeszy telegraficznej z Warszawy, która donosi jak następuje: *Warszawa*, 15. czerwca. „Oddział pod dowództwem Czachowskiego, który pobity został 9. czerwca pod Gielinowem w gubernii radomskiej, połączył się z oddziałami Markowskiego i Rogujskiego, i został 10go znowu pobity w pobliżu Kielec, a 11go po raz trzeci pod Ratajami. Połączone te trzy oddziały zostały zupełnie zmuszone do ucieczki, i słabe ich szczątki rozprószyły się. Zanowski, który uszedł raniony ze swoim sztabem, ścigany jest ciągle.“ Ten sam telegram donosi dalej: „Połączone oddziały Caliera i Raczkowskiego zostały 10. czerwca pod Klezerewem w gubernii kaliskiej na północ od Konina z trzech stron zaatakowane i zupełnie rozbite. Powstańcy ponieśli nadzwyczajne straty w ludziach: 30 jeńców i pakunki dostali się w ręce wojska.“ — Prócz tego ogłasza ten sam *Dziennik Pow.* podawane już w innych dziennikach opowiadania jakiegoś jeńca rosyjskiego imieniem *Turlina* o mniemanych okrucieństwach powstańców; dalej zawiera nowe obostrzenia paszportowe wewnątrz kraju, a w końcu ogłasza nazwiska i rysopisy zbiegłych urzędników głównej kasy. — Co do najnowszego zajścia Arcybiskupa Felińskiego z rządem donoszą *Gazecie wrocławskiej* pod dniem 13. b. m. z Warszawy co następuje: „Z powodu obwieszenia księdza założył Arcybiskup z całą kapitułą protest i żądał wydania zwłok tego księdza. Ten protest i żądanie kapituły telegrafowano do Petersburga, poczem nadszedł z tamąd rozkaz telegraficzny do Arcybiskupa, ażeby przybył do Petersburga.“ Zgodnie z tem donosi też *Dzien. Pow.*, że Arcybiskup odjechał już 14. b. m. do Petersburga. W takim razie więc

byłoby mylnem wczorajsze doniesienie *Czasu* o owięzienie i wywiezienie Arcybiskupa. Mimo to utrzymuje *Czas* najnowszy, że 14. b. m. został Arcybiskup wywieziony pod strażą do Petersburga i naznaczył już swoim zastępcą biskupa sufragana Rzewuskiego.

Jak donoszą do *Oester. Ztg.* d. 4. czerwca przybył do Chelma w gubernii Lubelskiej dobrze uzbrojony oddział powstańców złożony z 800 piechoty i 50 jezdnych. Oddział ten miał szare mundury z złotymi wyłogami, i zostawał pod dowództwem Ruckiego. Zabrawszy kasę, w której było 2000 rubli podzielił się na dwie kolumny, i jedna z nich pozostała w Polsce kongresowej, a druga udała się przez Bug na Wołyń. Gdy zaś od dziewięciu dni jak się ten korpus pojawił, Rosyianie tamże w znaczniejszej sile stojący nie zmusili go ustąpić na terytorium austriackie, przeto zdaje się, że ten korpus musiał przedrzeć się w głąb kraju.

Podług telegramu *paryskiego* z 16. b. m. obrany został Guérolt 17.495, a Fouché-Lepelletier 11.016 głosów. W departamencie Charente, w Havrze i Versalu utrzymali się kandydaci opozycyjni, a w Bordeaux, Cambrai i w departamencie wyższego Renu kandydaci rządowi. W Lugdunie obrani zostali Perras i Favre. — Dnia 15. b. m. nadszedł do St. Nazaire paropływ „Tampico“. *La France* zapewnia, że generał Forey, mianowany został marszałkiem. — W Paryżu obiegają znowu pogłoski o zmianach w gabinecie. Pan Haussmann ma zamienić prefekturę departamentu Sekwany na teke ministerstwa robót publicznych, handlu i rolnictwa; dotychczasowy minister handlu, Rouher, ma objąć prezydenturę w radzie państwa, a p. Baroche zostanie senatorem i członkiem tajnej rady.

O mającym nastąpić odjeździe Króla Franciszka II. z Rzymu do Bawaryi, pisze *Nord*, że Król zdecydował się opuścić Rzym w skutek kroków u Papieża poczynionych przez kilku członków ciała dyplomatycznego. *Jen. Kor.* uważa to doniesienie za bezzasadne, a osoby, które mogłyby wiedzieć coś o tem, powątpiewają o ich prawdziwości. *Jen. Kor.* dowiaduje się owszem, że Papież życzy sobie, aby królewska rodzina nie opuszczała Rzymu, że Francya co do tego żadnych kroków nie przedsiębrała w ostatnich czasach, ale że rząd turyński udał się do Anglii, i wezwał jej pośrednictwa, aby Króla Franciszka II. skłoniła do wyjazdu z Rzymu. Wątpić należy, czy Anglia zechce i czy może cośkolwiek w tym względzie uczynić.

W Lizbonie — jak donosi telegram z 13. b. m. — zamknięte zostały kortczy przed zupełnem uchwaleniem budżetu. Powód tego kroku ze strony rządu nie jest jeszcze dokładnie znany.

Monarchia Austriacka.

Kraków, 16. czerwca. (*Doniesienia z Krakowa.*) *Krak. Ztg.* podaje następujące wiadomości: Pan burmistrz Seidler w skutek polecenia otrzymanego z c. k. komisji namiestniczej ostrzega plakatami tutejszych mieszkańców, aby nie nabywali listów zastawnych Królestwa Polskiego. Wczoraj popołudniu w jednej szynkowni na Piasku aresztowano 5 ochotników powstańczych. Wkrótce potem w tym domu, którego stróża wskazano jako denuncyanta, kilku młodych ludzi wybiło szyby w dolnem pomieszkaniu. Za zbliżeniem się patrolu wysłałego na miejsce rozbiegło się zbiegowisko, lecz aresztowano pewnego tutejszego czeladnika kamieniarzkiego jako głównego przywódcę. Nad temi zaburzeniami tem bardziej ubolewać trzeba, ile że z ich przyczyny cierpią tylko spokojni mieszkańcy miasta. (O tym ekscesie, przy którym jak się dowiadujemy 38 szyb padło ofiarą, pisze *Czas* „Napaść tę należy surowo naganić, jako krok gwałtu, którego niczem nieusprawiedliwi, zwłaszcza, że jak zwykle się zdarza, pozory i tu zapewne omyliły.“ Jak się dowiadujemy, stróż wspomniany nie zrobił denuncyacji, lecz przy aresztowaniu wspomnianych ochotników odezwał się z życzeniem, — żeby już raz pobrano do więzienia wszystkich sprawców rozruchu, to przecież musiałby być spokój.

U pewnej żydówki na Kazimierzu przytrzymało 93 paczek prochu, które ważyły 20 funtów.

Dnia 13. b. m. koło północy, przez Wołę Justowską jechał bardzo szybko wóz, a gdy na trzechkrotne zawołanie patrolu nie wstrzymano koni, patrol dał ognia wsutek czego jeden z wieśniaków siedzących na wozie został zraniony, a wieśniaczka draśnięta.

Dziś zapadł wyrok w procesie p. Antoniego Kłobukowskiego, odpowiedzialnego redaktora *Czasu* o obrazę Margrabiego Wielopolskiego, tudzież p. Antoniego Roterę zarządcy drukarni *Czasu* o przekroczenie ustawy drukowej z §§. 31. i 33. tejże ustawy. Sąd uwolnił p. Kłobukowskiego od zarzutu obrazę margrabiego Wielopolskiego dla braku dowodu, natomiast atoli uznał go winnym przekroczenia z §. 32. u. d. zaś p. Roterę winnym przekroczenia z §. 31. u. d. względnie do §. 9. tejże ustawy, i skazał obudwóch na grzywny, a mianowicie pierwszego w ilości zfr. 25 drugiego w ilości zfr. 20. Nadto z kaucyi dziennika *Czas* potrącono w myśl §. 35. u. d. kwotę 60 zfr., wreszcie polecono wydrukowanie wyroku w najbliższym numerze tegoż dziennika po nastąpieniu jego prawomocności. Skazani zastrzegli sobie prawo założenia rekursu w przeciągu 24 godzin. P. Kłobukowski bronił się przeciw zarzutowi potwarzy dowodzeniem, że to co było napisane jest prawdą, czyli tak zwaną *exceptio veritatis*.

Do *Jen. kor.* donoszą z Krakowa, że o zbrodni zaburzenia publicznej spokojności w śledztwie zostający kanonik i proboszcz ks. Kasper Kotkowski, za złożeniem kaucyi w sumie 3000 zfr. i przyrzeczeniem, że przed ukończeniem śledztwa nie oddali się z Krakowa, uwolniony został z aresztu śledczego.

Z *Brodów* donoszą pod d. 15. b. m., iż w Rosyi urzędnikom polskiej narodowości zostawiono wybór albo wstąpienia do rezerwy wojska, albo wystąpienia ze służby. Większa część chwyci się tego ostatniego środka, co dla powstańców znacznym będzie przypiływem, chociaż urzędnicy ze służby oddaleni nie z patriotyzmu lecz jedynie z potrzeby złączyć się muszą z nieprzyjaciółmi rządu. Dnia 14. czerwca schwytano w lasach w okolicy Brodów 19 ludzi bez broni i odstawiono ich do Lwowa. Na Wołyniu w trzech punktach pokazały się dość silne oddziały powstańców, z kąd urosła wieść jakoby powstańcy Radziwiłłów zajęli. Władze w Rosyi robią wszelkie przygotowania do rychłego stłumienia powstania lub do ucieczki.

Wiedeń, 16. czerwca. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Jej Mość Cesarzowa odjechała wczoraj wieczorem w towarzystwie Jego Mości Cesarza i Królowej Maryi neapolitańskiej do Bawaryi. Najjaś. Pan powróci za kilka dni do Wiednia. Co do zapowiedzianego zjazdu Jego Mości Cesarza z Królem pruskim w Karlsbadzie niezapadło jeszcze — jak zapewnia *Presse* — żadna uchwała.

Jego Mość Cesarz przystąpił jako akcyonaryusz do przedsiębiorstwa zoologicznego towarzystwa aklimatyzacji w zwierzyńcu. Jak się dowiaduje *A. C.* ma Najjaś. Pan zamiar, odwiedzić obóz musztry na wyżynie pod Rivoli. Przed wyjazdem Najjaś. Państwa była wczoraj w Schönbrunnie uczta familijna na cześć owdowiałej Królowej neapolitańskiej.

Książę *Ernest* Koburski był wczoraj przed południem w burgu na audyencyi pożegnawczej u Jego Mości Cesarza, który wkrótce potem odwiedził nawzajem księcia w jego hotelu; książę przedłużył swój pobyt w Wiedniu o kilka dni i pozostanie tu do końca tygodnia.

Gazeta wiedeńska donosi: „Ich MM. książęta *Jerzy i Konstanty Czartoryjscy* i hrabia *Edmund Zichy-Vasonykeo* ofiarowali się poprzeć cele przysługującego muzeum sztuki i przemysłu w Wiedniu znajdującymi się w ich szacownych zbiorach artykułami, które mają związek ze sztuką i przemysłem, co się ze strony prowizorycznego komitetu podaje z wyrazem najszczerzego podziękowania do wiadomości powszechnej.“

(*Do sprawy polskiej.*) *Presse* wiedeńska z 15. b. m. pisze: „Jesteśmy w stanie donieść za rzecz pewną, że gabinet austriacki co do najnowszych zarzutów swoich przeciw stylizacji, jaką mocarstwa zachodnie nadały wiadomym sześciu punktom, nie oczekuje już weale kuryera z Paryża, by wyprawić depesze do Petersburga, lecz ma otrzymać tylko telegraficzne zawiadomienie, że mocarstwa zachodnie przyjęły ostatnie poprawki austriackie. Jak się dalej dowiadujemy, odejdą zaraz za nadejściem tego zawiadomienia odnośne depesze do Petersburga. Trzy mocarstwa umówiły się już w tym względzie o wszystko, co było potrzebnem, i noty ich mają podobnie jak depesze z 10. kwietnia, odpowiednio charakterowi kroku zbiorowego, odejść równocześnie i będą równocześnie doręczone w Petersburgu.“

Francya.

Paryż, 14. czerwca. (*Różne wiadomości.*) *La France* donosi, że przesłanki wojskowe do Meksyku odroczone zostały do nadejścia szczegółowych raportów generała Foreya.

W stolicy separatystów amerykańskich, w Richmondzie była iluminacja z powodu zdobycia Puebli przez Francuzów. Dzienniki francuzkie sądzą, iż inne miasta południowych państw amerykańskich iluminowane będą.

Zapewniają, iż administracja w Meksyku urządzona być ma na wzór francuzki. Poślani być mają do Puebli francuzcy urzędnicy finansowi, pocztowi, francuzcy telegrafisci i celnicy. Mówią zarazem o wybudowaniu kanału mającego połączyć zatokę meksykańską z Oceanem spokojnym i o budowie drogi żelaznej między tymże Oceanem a stolicą Meksyku.

Kontradmiral meksykański San Martino miał wywołać oświadczenie się nadbrzeżnych prowincyj Jukatan i Tabasko za interwencją francuzką.

Nowe wybory Belgii do izby deputowanych, ministerium belgijskie tak osłabiły, iż zdaje się, że niektórzy jego członkowie

ustąpić będą musieli. Wybory przeciwne rządowi w Antwerpii uważać można jako protestację przeciwko budowie fortyfikacji w Antwerpii. W Lowanium stronnictwo katolickie zupełnie odnieśli zwycięstwo. Zdaje się, iż nowe ministerium złoży się w skutek kompromisu stronnictwa liberalnego z stronnictwem katolickim.

Niemcy.

(*Posner Zeitung o kongresie. — Demokraci kolońscy i Garibaldi.*) *Posner Zeitung* robi następujące uwagi nad myślą zebrania się kongresu dla załatwienia sprawy polskiej.

„Rząd pruski ma nagiąć obowiązek przyczynienia się do tego ażeby w kraju sąsiednim zaprowadzone były stosunki wolne i uregulowane, żeby granice były otwarte i żebyśmy nie mieli obok nas najzupełniejszego despotyzmu. Potrzebujemy wolnych komunikacji z Królestwem polskiem ze względów materialnych i moralnych; dopuki zaś Polska rządzona jest despotycznie, komunikacja ta nie może się rozwinąć. Jeżeli dotychczasowe zamknięcie niebezpiecznem było dla Rosyi, jeżeli mogło wystawić wielkie to mocarstwo na niespodziewane niebezpieczeństwo, iż piąty już miesiąc usunięciem tego niebezpieczeństwa zajmować się musi, to dla Prus wynikają z tąd straty, i rząd nasz winien popierać myśl zebrania się kongresu i nieść pomoc ku temu, ażeby stosunki w Polsce urządzone zostały tak, iżby to interesowi Prus odpowiedziało.“

„Rząd zaś pruski spodziewać się może, iż usiłowania jego ku zniesieniu zamknięcia granicy przez mocarstwa w kongresie udział biorące tem mocniej popierane będą, iż żadna z pomiędzy nich nie ma interesu w utrzymaniu zamknięcia granicy, kongres zaś wiedeński na którym konferencye opierać się mają, nie wystawił muru chińskiego między Prusami a Polską, lecz przeciwnie mur takowy zniósł.“

Uwagi te kończą się zapewnieniem półrządowem, iż usiłowania rządu pruskiego w tym właśnie dążą kierunku.

Do *Jener. Korresp. austr.* piszą z Genuy, iż Garibaldi odebrał miał wezwanie od tajnego demokratycznego związku w Kolonii z prośbą o pomoc przeciwko reakcyjnym zamachom ministerium pruskiego. Garibaldi, jak zwykle pomocy swej nie odmówił. *Jener. Korresp.* sądzi, iż wiadomość ta nie jest do prawdy podobną, jednak jest możliwa.

Królestwo Polskie.

(*Jeszcze o kradzieży w głównej kasie. — Wiadomości bieżące.*) Do *Jeneralnej korespondencyi* piszą: „Olbrymnia kradzież, o której zawiadomił Was już zapewne telegraf, dokonana została przez włamanie się do kasy sufitem z pierwszego piętra. Zniknęło kilku woźnych i sług kasowych. Żołnierzy, którzy tej nocy stali na straży, pociągano także do śledztwa; ale dotąd niepodobna było odkryć żadnego śladu sprawców, i tylko znalezione kwit dowodzi, że kradzież dokonana została z rozkazu tajnego komitetu narodowego. — Może doszła Was także pogłoska, że jenerał Berg jest raniony i leży w łóżku; w tym względzie możemy donieść, że jenerał Berg rzeczywiście cierpi na odnawiające się rany, i zasięgał już rady dwóch lekarzy z Erfurtu.“

Dalej donoszą do tej *Jen. Kor. z Warszawy*, jakoby ultrascyaliści, w najgorszem znaczeniu tego słowa, mieli uzyskać przewagę nad partją umiarkowanych w polskim tajnym komitecie rewolucyjnym. Rząd rosyjski ściga bez ustanku świeże wojska do kraju. Umiarkowana partja polska niezapoznaje zresztą, że trudno, a nawet prawie niepodobna rządowi rosyjskiemu w obec uporczywości i gwałtowności tajnego komitetu narodowego ułożyć jakikolwiek program załatwienia sprawy polskiej, by akt umiarkowania i łagodności nie był uważany za słabość lub krok wymuszony.

Tureya.

(*Stosunki ob.cne.*) Z *Konstantynopola* pod dn. 8. b. m. piszą do *Jen. Kor.*: Droga telegraficzną doniesiono już, że Fuad Basza został mianowany wielkim Wezyrem, nie przestając być szefem w ministerstwie wojny. Żadne zmiany z tej przyczyny nie zapowiadają się w systemie rządowym, ponieważ Fuad Basza nieprzerwanie był dotąd jego duszą; drugi punkt tylko wznicił ponieważ żądanie, gdyż okoliczność, aby dwie wysokie godności były połączone w jednej osobie, jest rzeczą dotychczas niestychaną. Fakt ten jest dowodem, jak wielką łaskę ten roztrząpny dyplomata pomimo wielu nieprzyjaciół pozyskał u swego monarchy. Zresztą zawdzięcza on swoje powodzenie po części wzrastającemu ciągle wpływowi posła angielskiego, któremu udało się przynajmniej na pozór pozyskać zupełne zaufanie Sultana. Obadwa też teraz z wielką energią, możnaby powiedzieć tyranją występują przeciw stronnictwu przeważnemu za poprzedniego rządu Rizy Baszy, który był przychylnym Francji. Trzej do dworu Abdul Medzyda należący urzędnicy pafacowi: Nedzyb Basza, Aali Bej i Omer Effendi, gdy chcieli upominać się o zapłatę, zostali z rozkazu sultańskiego uwięzieni, i bez śledztwa sądu i wyroku wywiezieni na wygnanie do Tripolis. Morali Mechmed Basza, jenerał-porucznik drugiego korpusu armii, obwiniony o defraudację, siedzi w więzieniu, a podobny los spotkał przedwczoraj byłego ministra finansów Saffeta Baszę. Mówią, że Riza Basza, który bawi obecnie na kuracyi w Brussie, ma także paść ofiarą nienawiści swoich przeciwników. Przeciwnie Mechmed Aali, szwagier Cesarza, za wstawieniem się wielkiego Wezyra, powraca znowu do łaski, i jak się zdaje odzyska dawne stanowisko

Jako najwyższy admirał i minister marynarki. Jego żona odwiedza często harem Cesarza, i on sam był już dwa razy na audyencji; a mieszka ciągle w pobliżu willi sułtańskiej. Jednak wpływ jego dawny jak się zdaje, ustał na zawsze, i jeżeli się zechce utrzymać, będzie musiał ściśle połączyć się z Fuadem Baszą. Omer Basza, który z pewnością liczył, że będzie mianowany Seraskierem, nie został nawet zastępcą tegoż; obwiniają go o tajemne porozumienie z Riza Baszą, z którym jest także na kapielach w Brassa. Ma on powrócić tu lada dzień. Halil Basza, wielki mistrz artylerji, który teraz także przewodniczy w ministerstwie wojny, jest nie nie znaczącą jakkolwiek w swoim wydziale ważną osobą, i po nim żadnej samodzielności spodziewać się nie można. Zresztą i on jest duszą i ciałem oddany Anglikom, a Sir Bulwer sprzyja mu wiele.

Nuber Basza pełnomocnik egipski przybył tu dnia 3. b. m. Przywiózł żonę wicekróla z dzieckiem, ma ona bowiem przepędzić lato w swoim pałacu nad Bosforem; możnaby także sądzić, że ma służyć zarazem jako zakład za usposobienie swego małżonka, który już popadł w podejrzenie. Nuber Basza ma także zlecenie załatwić ostatecznie nieporozumienia w sprawie budowy kanału Suez. Jak wiadomo wicekról, nim jeszcze wysłana została od Porty odnośna nota zawarł z panem Lesseps kontrakt, na mocy którego nietylko zatwierdził temu ostatniemu wszystkie przywileje Saïda Baszy, ale nawet poczynił nowe obietnice. Chodzi teraz o zatwierdzenie tychże; lecz już wspomniana nota, o której rząd egipski jak twierdzi, nie przedtem niewiedząc odmawia tego, a tak rzecz staje się zawikłaną. Możliwość całą sprawę odłożyć i pominąć milezieniem, ale to nieuchodzi w obec silnej opozycji angielskiej. Nie wątpliwie sądzić można, że gabinet St. James w razie potrzeby posunie się do ostateczności, aby ukończenie kanału przyprowadzić do skutku. Są nawet pewne poszlaki, że zbrojenie się Anglii, pod pozorem obstawiania za Polską ma być kiedyś wymierzone przeciw Francji, a nie przeciw Rosji. Lord Palmerston usiłuje podobnie jak w Meksyku zwabić cesarza do łapki, i to mogłoby się mu udać.

Prawdopodobnie książę Napoleon, którego co chwila oczekują w Smyrnie, przybędzie tu niespodzianie, aby przy układach między Nubarem Baszą a dywanem zrównoważyć wpływ angielski. Naprężenie między posłami angielskim a francuskim jest nawet osobistym. Lady Bulwer kilkakrotnie była już obrażoną przez margrabinę de Moustier.

Austryacki internuncjusz baron Prokesch Osten udaje się dnia 11go b. m. do Wiednia. Zapadłe kupony nowe skonsolidowanych obligacji nie są dotąd spłacone, kursa jednak są mimo to dosyć wysokie.

Z Serajewa donoszą, że nowy komisarz Porty dla Bośni i Hercegowiny przybywszy tamże dnia 6go b. m. wydał proklamacyę do Rajów, w której zapewnia ich o najzupełniejszej życzliwości Sułtana, i wzywa zarazem, aby mu przedłożyli swoje zażalenia.

Kronika.

(Nieszczęsny wypadek.) W Nienowicach, w obwodzie przemyskim ugodził piorun 12go b. m. w południe pomiędzy pracujące w polu trzy właścianki, i jedną z nich Naćkę K. zabił na miejscu, a dwie ogłuszył tylko.

(Podróż wspólna.) W skutek wezwania z c. k. ministerstwa handlu i rolnictwa, a głównie aby ułatwić zwiedzenie międzynarodowej wystawy rolniczej w Hamburgu, znani przedsiębiorcy J. Neumeyer i Mikailovic ułożyli dla korzyści krajowców sposób odbycia wspólnej podróży do Hamburga. Towarzystwo uda się na Drezno, gdzie zabawi 1 dzień, do Hamburga, i tam zabawi 6 dni. Drogę z powrotem odbyć można na Berlin za kartami ważnymi na 8 dni. Podróż, mieszkanie i utrzymanie przez cały czas, a mianowicie karta 2 kl. kosztuje z Wiednia 100 zł., z Pragi 80 zł.

(Generalna dyrekcja kolei Karola Ludwika) w porozumieniu z kolejami pobocznymi dozwoliła dyrektorowi jeźdźców sztucznych panu Carré pociąg osobny ze Lwowa do Gracu po cenach umiarkowanych. Wozy, któreby mogły przebyć Semmering, lęda nadesłane z Wiednia.

Dyrekcja kolei północnej uznała za stosowne nie urządzać tego roku pociągów spacerowych z Krakowa do Krzeszowic, ponieważ zeszłego roku publiczność bardzo mało z nich korzystała.

(Uprawa herbaty w Indjach wschodnich.) Ogłoszone przez zarząd indyjski urzędowe dokumenta z roku 1863, podają wiadomości o usiłowaniu osadników angielskich i samego zarządu w celu upowszechnienia w tamtych stronach zyskowej uprawy herbaty. Plantacje herbaty głównie znajdują się w prowincjach wschodnich, w okręgach Assam i Kaszar. Starano się wprowadzić nie tylko samą roślinę, ale i wszystkie działania przy jej uprawie i zbieraniu zachowywane w tajemnicy przez Chińczyków. Wbrew zwyczajowi nie mieszania się do przedsięwzięcia rolniczych i przemysłowych, zarząd cheąc dać dobry przykład, sam uczynił się plantatorem herbaty na trzech osadach w Kumaon Gurhwal i Dehra-Dhoon. Staraniem tych trzech wzorowych plantacji w ciągu roku 186½ rozdano 2,400.000 sadzonek tej rośliny i 2513 maundsów (212.966 funtów) jej nasienia. Na liście tych, co otrzymali sadzonki i nasienie znajdują się kompanie utworzone wyłącznie dla uprawy herbaty, a oprócz tego obok imion najbogatszych osadników europejskich w Indjach, stoją imiona wysokich dygnitarzy krajowych. W ciągu tegoż 186½ roku faktory rządowe dostarczyły 41.519 angielskich funtów herbaty, cenionych po 1½ rupij (przeszło 6 złp.) za funt, czyli około 250.000 złp., a sprzedaż nasienia i sadzonek przyniosła drugie tyle. Koszta uprawy i innych robót nie przenoszą 200.000 złp., tym sposobem faktory te ogromne dają zyski. Dokumenta wspomniane nie podają wiadomości, ile wydały herbaty plantacje prywatnych. Lecz wykazy komor angielskich wskazują, że w 1861 r. sprowadzono do Królestwa Wielkiej

Brytanii 1.984.0 funtów herbaty pochodzącej z Indji na 92,145.000 funtów herbaty pochodzącej z Chin. Ta różnica wskazuje, jak trudno byłoby odebrać Cesarstwu chińskiemu jego monopol zaopatrywania świata w herbatę. Wszelako trudności te nie powstrzymują usiłowań angielskich osadników w Indjach, którzy w samym okręgu Kaszar, zażądali od rządu nadania 87.000 akrów ziemi na założenie plantacji herbaty. Zresztą zdaje się, że grunt południowej części Indostanu równie zdalny będzie na uprawę herbaty, jak i grunta w północno-wschodnich prowincjach. W prezydencji Madraskiej mają być robione próby w tym względzie, i spodziewają się tam obejść bez zachęty i pomocy ze strony rządu, nawet takiej, jaką dają plantacje wzorowe założone w Assamie i Kaszarze, gdzie stały się tak użyteczne dla osadników.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 17. czerwca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: męc pszenicy (80 H) 3 zł. 50 c.; żyta (75 H) 1 zł. 80 c.; jęczmienia (70 H) 1 zł. 90 c.; owsa (48 H) 1 zł. 80 c.; kartofli 1 zł. 41 c.; cetnar siana 1 zł. 33 c.; okłotów 64 c.; sag drzewa bukowego 12 zł. 25 c., sosnowego 9 zł. 25 c.

Lwów, 17. czerwca. Zwracamy uwagę czytelników naszych na znaczne podwyższenie cen zboża na targu wiedeńskim i na targach węgierskich, z powodu zupełnego nieurodzaju na Węgrzech. Upał i susza wszystko tam spaliły tak, iż w większej części komitatów węgierskich, w okolicach Debreczyna, w Banacie żniwa wcale nie będzie, bo się nie zrodziło. Władze rządowe dziś już starają się o zapobieżenie głodowi, który wkrótce uczuć się da. Wśród takich widoków płacono w Wiedniu pszenicę po 7 zł. mierzycę 88 H węd. ważącą, żyto do 4 zł. za 80 H kukurudzę po 3½ a owies po 2½ zł. mierzycę.

Przeciwnie w Anglii i we Francji najlepsze mają do żniwa widoki, ceny nie się nie podnoszą, a nawet spadają. Doniesienia z północnej Ameryki donoszą, że i tam spodziewają się nader obfitego żniwa, a że znane zapasy nie są jeszcze zupełnie wyczerpane, przeto ceny ciągle spadają.

W Wrocławiu wiadomości o zupełnym nieurodzaju na Węgrzech sprawiły, iż ceny zboża ustalać się poczynają i kupiec chętniejszy, lubo o podniesieniu się wartości zboża donieść jeszcze nie można. Na targu z d. 15. czerwca notowano ceny następujące:

<i>Pszenica szlaska biała</i>	od 65 do 79	sr. za szfl. prus.	wagi 85 H	cł.
" "	żółta	od 65 do 77	" "	— H "
" "	<i>galic. biała</i>	od 65 do 75	" "	— H "
" "	żółta	od 63 do 70	" "	— H "
<i>Zyto</i>	od 51 do 55	" "	" "	— H "
<i>Jęczmień</i>	od 36 do 41	" "	" "	— H "
<i>Owies</i>	od 26 do 28	" "	" "	— H "
<i>Groch</i>	od 44 do 51	" "	" "	— H "

Zbiór rzepaku zupełnie na Węgrzech przepadł. Wnosić więc można, iż około jesieni ceny jego znacznie się podniosą.

Jak w Wrocławiu tak i w Peszcie jarmark na wełnę wypadł daleko lepiej niżeli się spodziewano. Przedano do 25.000 cetnarów od 2 do 3 zł. na cetnarze wyżej jak na ostatnim marcowym jarmarku.

Okowita w Wiedniu znacznie się podniosła; płacono ją chętnie po 52½ c. za stopień i wiadro czyli po zł. 1½ za garniec 32° przy znacznym popycie.

Zaleszczyki, 5. czerwca. W drugiej połowie z. m. były na targach w tutejszych obwodach następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:				
	Chortków	Husiatyn	Kopyczyńce	Mielnica	Zaleszczyki
	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.
	waluty austriackiej				
Mec pszenicy	2 23	2 40	2 72	2 50	2 83
" żyta	1 48	1 65	1 60	1 90	1 40
" jęczmienia	1 40	1 35	1 50	1 40	1 10
" owsa	1 25	1 25	1 25	1 45	1 10
" hreczki	2 33	2 25	2 50	1 70	2 .
" kukurudzy	1 54	2 .	1 80	1 40	1 30
" kartofli	. 50	. 80	. 73	. 70	. 30
Cetnar siana	. 87	1 15	1 30	1 70	2 .
" wełny	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .
" nasienia konicza	40	. . . . .	. . . . .	34	45 . . . . .
Sag drzewa twardego	5 50	10	7	11	8 . . . . .
" " miękiego	4 50	. . . . .	6	8	. . . . .
Funt mięsa wołowego	. 11	. 9	. 10	. 10	. 13 . . . . .
Mas okowity	. 43	. . . . .	. 40	. 42	. 40 . . . . .

Najświeższa poczta.

Frankfurt, 16. czerwca. Dzisiejsza *t' Europe* podaje tekst urzędowy projektu pośrednictwa w kwestji związku celnego, ułożonego przez ministra saskiego pana Beust podczas jego odwiedzin w Berlinie. Główne punkta tego projektu są: Prusy położeniem

rzeczy zmuszone obstawiać za traktatem handlowym. zyczą sobie równie utrzymania związku celnego. jak porozumienia z Austryą.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Rzeszów, 18. czerwca. Według pewnych wiadomości Czachowski party przeważnymi siłami rosyjskimi pod Głowaczowem i ścigany aż do Puław rozwiązał dnia 11. b. m. swój korpus liczący 500 strzelców, 200 jeźdźców i 50 kosynierów.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. czerwca. Hotel George: PP. Panczakowski Józef, z Wybranówki. — Zachariasiewicz Józef, z Bułonówki. — Hr. Mier Felix, z Radziechowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. czerwca. PP. Czerwiński Stan., do Mieczyszczoza. — Ziętkiewicz Tomasz, c. k. major, do Wiednia.

oficer, do Kobylówek. — Załeski Jul., do Niesuchowa. — Bulewski Louis Samson, do Londynu.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 17. czerwca 1863.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

T E A T R.

Dzisiaj w teatrze niemieckim przedstawienie na korzyść tutejszego Zakładu ubogich. mianowicie dwie komedye: „Der schöne Fleischhauer“ w 1 akcie.

Kurs lwowski.

Table with 5 columns: Description (e.g., Dukát holenderski, Dukát cesarski), wal. austr., gotówka (zł., c.), towarom (zł., c.).

Telegrafowany kurs wiedeński.

Table with 3 columns: Description (e.g., 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa), zlr., kr.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table with 3 columns: Description (e.g., 1. Dług publiczny, A. Państwa, W austr. wal. po 5%), pien., towar.

Table with 3 columns: Description (e.g., 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcyje, Banku narodowego), pien., towar.

Table with 3 columns: Description (e.g., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górń., Austr. towarz. żegl. par., 4. Listy zastawne), pien., towar.

Table with 3 columns: Description (e.g., 6. Losy, Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., 7. Wexle), pien., towar.

Obligacje indemn. po 5% za 100 zł.